

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/332/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114228184
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3114228184.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., O. XX, zastúpeného U. F. N., advokátom, so sídlom T. nad Q., I. I XX/XXX proti žalovaným 1/ Bc. P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., X. 10, a 2/ G. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., P. W. XX/XX, o zaplatenie 2.087,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 29. marca 2017, č. k. 22C/103/2015-61, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa proti žalovaným 1/, 2/ domáhal zaplatenia sumy 2.087,60 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Vo výrokoch II. a III. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalovanej 1/ a žalovanej 2/ priznal náhradu trov konania vo výške 100%. Vychádzal zo zistenia, že žalobca žil s nebohcou P. S. v spoločnej domácnosti, pričom kedy zo spoločnej domácnosti poručiťelky odišiel, sa nepodarilo pre rozpornosť výpovedí strán preukázať. Pravdepodobne spolu aj hospodárili a žalobca dával poručiťelke nejaké finančné prostriedky na pokrytie potrieb domácnosti. Žalobca predložil kúpnu zmluvu zo dňa 03.03.2009, z ktorej vyplýva, že predal obci O. svoj spoluvlastnícky podiel X/X na parc. č. I. XXX - orná pôda o výmere XXX mX zapísaná na LV č. XXX v k.ú. O. za kúpnu cenu 1.010,94 eur, ktorá mu bola vyplatená na účet v SLSP, a.s. číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX dňa XX.XX.XXXX a dňa XX.XX.XXXX bola z tohto účtu prevedená v sume 1.010,- eur na účet XXXXXXXXXXX na meno P. S.. P. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. - N., O. č. XX/XX zomrela dňa XX.XX.XXXX. Osvedčením o dedičstve č.k. XXD/XXX/XXXX-XX zo dňa 27.02.2013 vydaného notárom JUDr. Dušanom Mikitom bola schválená dedičská dohoda, na základe ktorej nadobudla žalovaná 2/ okrem iného aj vkladnú knižku č. XXXXXXXXXXX/XXXX a osvedčenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.03.2013. Žalobca si uplatňuje nárok na hotovosť na tejto vkladnej knižke vo výške 2.087,60 eur s odôvodnením, že žalované zdedili finančnú hotovosť, ktorá nepatrila do dedičstva, ale bola jeho majetkom. Obe žalované považovali finančné prostriedky nachádzajúce sa na spornej vkladnej knižke za peniaze patriace poručiťelke a nebolo im jasné, prečo žalobca nedával svoje peniaze na vlastný účet, prečo si ich pred smrťou matky nevybral. Svedok P. O. - manžel žalovanej 1/ a švager žalovanej 2/ vypovedal, že svokru P. S. v minulosti vozil do sporiteľne za účelom, aby tam vložila na vkladnú knižku peniaze. Chodila si tam aj pripisovať úroky a o pôvode peňazí hovorila, že si ich ušetrila. O tom, že by boli H., nehovorila nič. Žalobca u nej býval iba sporadicky a svedok mal za to, že peniaze na vkladnej knižke patrili P. S.. Konštatoval, že dôkazné bremeno preukázať svoje tvrdenia zaťažuje žalobcu. Tento si uplatňoval nárok z titulu vydania bezdôvodného

obohatenia, pričom za bezdôvodne obohatené označil obe žalované 1/ a 2/ ako dedičky po neb. P. S., napriek skutočnosti, že vklad na vkladnej knižke, ktorého vydania sa domáhal, zdedila výlučne žalovaná 2/. Vo vzťahu k žalovanej 1/ súd žalobu zamietol, pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Žalovaná 1/ sa nemohla na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť, pokiaľ hotovosť na spornej vkladnej knižke dedením nenadobudla. Súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná aj vo vzťahu k žalovanej 2/. Žalobca nepreukázal, že by zostatok vkladu na vkladnej knižke, ktorá bola zahrnutá do aktív dedičstva po neb. P. S. pochádzal z peňazí patriacich žalobcovi. Tento nepreukázal, koľko peňazí na vkladnú knižku zo svojho vložil, koľko sa spoločne spotrebovalo, aký bol zostatok ním vložených a nespotrebovaných peňazí ku dňu ukončenia spolužitia s poručiiteľkou ani dohodu o tom, že nespotrebované jemu patriace peniaze, ktoré eventuálne poručiiteľke v minulosti poskytol, by mala poručiiteľka vrátiť. Ak neexistoval záväzok poručiiteľky vrátiť žalobcovi peniaze, nemá takýto záväzok žiadna z dedičiek poručiiteľky. Preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Právne rozhodnutie odôvodnil ust. § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok) podľa pomeru úspechu vo veci. Žalované 1/ a 2/ mali v konaní plný úspech a preto im súd priznal právo na náhradu trov konania v plnej výške. O výške trov rozhodne po právoplatnosti konania vyšší súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď v konaní preukázal, že finančné prostriedky na predmetnej vkladnej knižke pochádzali z jeho prostriedkov, jednak titulom predaja nehnuteľnosti a jednak vyplatenia dôchodku. Iné prostriedky ako jeho na vkladnú knižku neboli vkladané. Taktiež tvrdil, že iba on disponoval týmito peňažnými prostriedkami na vkladnej knižke. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie na túto skutočnosť nevykonal ním navrhnutý dôkaz, a to dotaz na banku - Slovenská sporiteľňa, predmetom ktorého by bolo predloženie vkladných knižiek na meno poručiiteľky. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že finančné prostriedky na tejto vkladnej knižke boli poručiiteľkine, keď pri tom vychádzal len z faktu, že vkladná knižka bola vystavená na poručiiteľku. Mal za to, že pokiaľ by sa preukázalo, že peňažné prostriedky na tejto vkladnej knižke pochádzali výlučne od neho, pokiaľ by sa na základe navrhovaných dôkazov preukázalo, že s peňažnými prostriedkami disponoval výlučne on (dotaz na banku), je logické z týchto skutočností vyvodiť, že sa jedná o jeho peňažné prostriedky. Dôvodil, že on nemusí preukázať záväzok poručiiteľky vrátiť mu zostatok na vkladnej knižke, nakoľko peňažné prostriedky na tejto vkladnej knižke poručiiteľke nepatriли a teda takýto záväzok neexistoval. Vytýkal súdu prvej inštancie, že ho nevypočul, čím podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP mu znemožnil, aby uskutočnil ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uviedol, že chcel navrhnúť výsluch svedka p. P. N. H., ktorá ako zamestnankyňa banky vybavovala založenie vkladnej knižky a mala vedomosť o tej skutočnosti, že na vkladnú knižku budú vkladané výlučne jeho prostriedky, a z toho dôvodu bol aj disponentom tejto vkladnej knižky. Taktiež chcel uviesť tie skutočnosti, že žalovaná 1/ v rozhovore s pracovníčkou Centra pre právnu pomoc v roku 2013 potvrdila, že má vedomosť, že peňažné prostriedky na predmetnej vkladnej knižke sú jeho vlastníctvom. Taktiež súhlasila, že peniaze mu spolu so žalovanou 2/ vydajú a na základe tohto telefonického rozhovoru bola pracovníčkami Centra pre právnu pomoc vypracovaná a žalovanými 1/, 2/ zaslaná „Dohoda o urovaní“. Dohoda mu bola nepodpísaná dňa 24.01.2013 vrátená. Na túto skutočnosť chcel navrhnúť výsluch pracovníčky Centra právnej pomoci P. P. I., o čom k odvolaniu predložil úradný záznam Centra právnej pomoci zo dňa 22.01.2013. Ďalej poukázal na to, že je síce pravdou, že dôkazné bremeno vo veci bolo na ňom ako žalobcovi, avšak čisto formálna aplikácia tejto zásady v danej veci je v rozpore so zásadou materiálnej pravdy a hodnotenia dôkazov podľa ust. § 191 CSP. Uviedol, že s poručiiteľkou žili v spoločnej domácnosti ako druh a družka, spoločne uhrádzali náklady na chod tejto domácnosti. Každý však mal aj svoje oddelené peňažné prostriedky. Jeho peňažné prostriedky uložené na predmetnej vkladnej knižke mali slúžiť na úhradu nákladov s jeho pohrebom. Preto ani tieto peniaze po smrti poručiiteľky z vkladnej knižky nevyberal.

3. Žalovaná 1/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poprela, že žalobca bol disponentom a že iba on disponoval peniazmi na vkladnej knižke. Uviedla, že peniaze na vkladnej knižke neboli žalobcove, patrili iba jej nebohej mame P. S.. Poprela tiež tvrdenie žalobcu, že pracovníčke Centra právnej pomoci sa vyjadrila, že uznáva, že finančné prostriedky na predmetnej vkladnej knižke patria p. H.. Predložený úradný záznam podpísaný P. P. I. označila za nepravdivý, nakoľko sa tak nikdy nevyjadrila. K ostatným tvrdeniam a nezmyslom, ktoré odvolateľ uvádza v odvolaní sa už vyjadrila na pojednávaní.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom právnom názore, že v konaní zistil nedostatok pasívnej legitímácie žalovanej 1/, nakoľko žalobca si uplatňoval nárok z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, pričom za bezdôvodne obohatené označil obe žalované 1/ a 2/ ako dedičky po neb. P. S., napriek skutočnosti, že vklad na vkladnej knižke, ktorého vydania sa domáhal, zdedila výlučne žalovaná 2/. Vo vzťahu k žalovanej 1/ súd žalobu zamietol, pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Žalovaná 1/ sa nemohla na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť, pokiaľ hotovosť na spornej vkladnej knižke dedením nenadobudla. Súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná aj vo vzťahu k žalovanej 2/. Žalobca nepreukázal, že by zostatok vkladu na vkladnej knižke, ktorá bola zahrnutá do aktív dedičstva po neb. P. S. pochádzal z peňazí patriacich žalobcovi. Tento nepreukázal, koľko peňazí na vkladnú knižku zo svojho vložil, koľko sa spoločne spotrebovalo, aký bol zostatok ním vložených a nespotrebovaných peňazí ku dňu ukončenia spolužitia s poručiiteľkou ani dohodu o tom, že nespotrebované jemu patriace peniaze, ktoré eventuálne poručiiteľke v minulosti poskytol, by mala poručiiteľka vrátiť. Ak neexistoval záväzok poručiiteľky vrátiť žalobcovi peniaze, nemá takýto záväzok žiadna z dedičiek poručiiteľky. Preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

7. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie ho nevypočul ako stranu sporu, táto námietka nie je dôvodná. V civilnom sporovom konaní je výsluch strany iba podporným dôkazom. Vypláva to z ust. § 195 ods. 1 CSP, podľa ktorého na návrh môže súd nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak, ust. § 150 ods. 2 tým nie je dotknuté. Výsluch strany teda môže súd vykonať vtedy, ak tvrdenú skutočnosť nemožno preukázať inak. V civilnom sporovom procese platí zásada prejednávacia, podľa ktorej len strany v spore nesú zodpovednosť za unesenie dôkazného bremena. Strana má povinnosť vyjadrovať sa k veci, k dôkazom a pod. Tieto úkony môže vykonávať aj prostredníctvom svojho zástupcu. Výsluch strany ako dôkaz je potrebné odlišovať od prednesu strany. Dôkazom je výsluch strany iba vtedy, ak to navrhne strana sporu a na preukázanie tvrdených skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, preukázanie ktorých nemožno iným spôsobom. V danej veci zo zápisnice o pojednávaní dňa 29.03.2017 vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol, že žalobcu nevypočuje, pretože rozhodujúce skutočnosti uviedla jeho právna zástupkyňa a jeho výpoveďou sa žiadne rozhodujúce skutočnosti nepreukážu, keď v danom prípade sú rozhodujúce skutočnosti o právnych vzťahoch medzi ním a poručiiteľkou, na základe ktorých by sa mali tieto peniaze vrátiť. Odvolací súd sa s týmto názorom súdu prvej inštancie stotožňuje. Nevypočutie žalobcu ako strany sporu z vyššie uvedeného dôvodu však žalobcovi nebránilo navrhovať dôkazy - výsluch svedka P. N. H., Mgr. P. I., ktoré dôkazy však navrhol až v odvolacom konaní, ktoré však v zmysle ust. § 366 CSP už nemožno v odvolacom konaní použiť, nakoľko sa netýkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, nemá byť nimi preukázané, že došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a odvolateľ ich mohol uplatniť pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti tiež na bod 10. napadnutého rozsudku, z ktorého vyplýva opak tvrdenia žalobcu, keď žalované 1/, 2/ popreli, že finančné prostriedky nachádzajúce sa na spornej vkladnej knižke boli majetkom žalobcu a svedok P. O. vypovedal, že svokru P. S. v minulosti vozil do sporiteľne za účelom, aby tam vložila na vkladnú knižku peniaze. O pôvode peňazí hovorila, že si ich ušetrila. Žalobca u nej býval iba sporadicky a svedok mal za to, že peniaze na vkladnej knižke patrili P. S.. Odvolací súd tak prisvedčil záveru súdu prvej inštancie, že vo vzťahu k žalovanej 1/ bolo potrebné žalobu zamietnuť pre nedostatok pasívnej legitímácie, nakoľko žalovaná 1/ sa nemohla bezdôvodne obohatiť, pokiaľ išlo o hotovosť na spornej vkladnej knižke, dedením nenadobudla. Správny bol aj záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 2/, keď žalobca nepreukázal, že by zostatok vkladu na vkladnej knižke, ktorá bola zahrnutá do aktív dedičstva po neb. P. S., pochádzal z peňazí patriacich žalobcovi. Žalobca nepreukázal koľko peňazí na vkladnú knižku zo svojho vložil, koľko sa spoločnej spotrebovalo, aký bol zostatok ním vložených a nespotrebovaných peňazí ku dňu ukončenia spolužitia s poručiiteľkou, ani dohodu o tom, že nespotrebované jemu patriace peniaze, ktoré eventuálne poručiiteľke poskytol v minulosti, by mala poručiiteľka vrátiť. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdil,

že iba on disponoval týmito peňažnými prostriedkami na vkladnej knižke, toto tvrdenie bolo vyvrátené výpoveďou svedka P. O.. Nebola dôvodná ani námietka odvolateľa, že súd prvej inštancie nevykonaním navrhnutý dôkaz dotazom na banku - Slovenskú sporiteľňu predloženie vkladných knižiek na meno poručičky. Nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností súvisí s vyhodnotením potencionálnej relevancie ako aj prípustnosti navrhovaného dôkazu, čo spadá pod úlohu konajúceho súdu. Je teda na úvahe súdu posúdiť, či navrhovaný dôkaz je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a či nevykonanie takéhoto dôkazu sťaží postavenie strany pri znášaní dôkazného bremena, prípadne či sa nevykonaním dôkazu súd neodôvodnene vzdáva od želanej a možnej miery zistenia skutkového stavu. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval.

8. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol tak, že úspešným žalovaným 1/, 2/ nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, nakoľko im v odvolacom konaní preukázateľne žiadne nevznikli.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).